

Embargo tot donderdag 3-11-2022, 15.00 uur. Het gesproken woord telt.

Betoog van de Diemense VVD Algemene Beschouwingen bij de Programmabegroting 2023 van de gemeente Diemen.

Eerste termijn, donderdag 3 november 2022.

Geachte voorzitter,

Inleiding.

Het jaar 1672 staat in de Nederlandse geschiedenis bekend als het Rampjaar, de regering was radeloos, het volk redeloos en het land reddeloos. Dat is nu 350 jaar geleden en er is in de wereld, dus ook in Nederland weer veel aan de hand, zo noem ik: de klimaatcrisis, de coronacrisis, de stikstof crisis, energiecrisis, asielcrisis, huizen crisis en de brandstofcrisis. Er is veel te doen, we moeten onze schouders eronder zetten; zolang er leven is, is er hoop.

We bespreken vandaag de begroting 2023 van de gemeente Diemen, de plannen en financiering voor 2023. We doen veel in Diemen, maar doen we het juiste? We zijn positief kritisch over deze begroting, maar leggen op een aantal punten andere accenten. De onzekerheden zijn groot in de huidige tijd door alle genoemde crises en dan ook de oorlog in Oekraïne en de daarmee samenhangende inflatie.

Kijken we naar de cijfers onderaan de streep in de begroting, dat wil zeggen de geprognostiseerde exploitatie saldi, dan zien die er niet slecht uit, maar met name het resultaat voor 2026 en verder kent veel onzekerheid. Daar speelt de vraag in hoeverre de te verwachte korting op de Algemene Uitkering al dan niet nog wordt gecompenseerd. Het gaat om forse bedragen in de orde van grootte van 3 miljoen euro.

Maar dan is er weer de september circulaire. En ook nu weer vlak voor de begrotingsbehandeling door het college naar ons toegestuurd. Is het niet mogelijk om de Raad daar eerder mee te confronteren, zo vragen wij ons af? De circulaire is tenslotte al op 21 september verschenen. Het gaat de laatste jaren steeds om grote bedragen en kunnen de Algemene Beschouwingen doorkruisen.

Wanneer we kijken naar de cijfers dan gaat het voor de jaren 2022 en 2023 om positieve bijstellingen van de geprognostiseerde exploitatiesaldi. En voor de jaren 2024 en 2025 om negatieve bijstellingen. Uiteindelijk is het meerjaren perspectief nu voor alle jaren tot en met 2026 positief. Voor 2023 wordt uitgegaan van een resultaat ter grootte van zo'n half miljoen euro. Desalniettemin begrijpen wij dat vooral 2026 een onzeker financieel jaar blijft.

Jeugd en jeugdzorg.

De financiering van de jeugdzorg blijft een bron van zorg. Het speelt inmiddels al jaren. Zeker ook in Diemen. Er worden veel redenen genoemd. Maar de afgelopen jaren is er naar onze mening te weinig sturing geweest op de kosten ondanks het feit dat er al lang gesproken wordt over Grip op het Sociaal Domein.

We hebben al enkele keren onze verbazing uitgesproken in deze raad over het feit dat in voorgaande begrotingen slechts sprake was van de inzet van 0,3 FTE voor contract management. En dat voor de 3 DUO+ gemeenten gezamenlijk. Inmiddels wordt er gelukkig ingezet op een fulltimer.

Verder vragen we ons onder meer af in hoeverre er prikkels zijn voor de vele verwijzers om kritisch te kijken naar de noodzaak van zorg. Is er bijvoorbeeld zicht op het al dan niet toekennen van zorg in scheidingssituaties? Het is vaak wel erg aantrekkelijk voor scheidende ouders met kinderen om aan te kloppen bij jeugdzorg. Mensen kunnen veel zelf; wij geloven in eigen kracht, zonder mensen die werkelijk hulp nodig hebben in de steek te laten.

De Diemense VVD vindt het belangrijk dat ook in de toekomst alle jongeren de zorg kunnen ontvangen die noodzakelijk is. Daarom willen we met de uitkomsten van Grip op het Sociaal domein aan de slag om de jaarlijkse ongecontroleerde budgettaire stijgingen binnen de perken te houden. We vinden het belangrijk dat de resultaten besproken worden voor de voorjaarsnota in de raad, vooruitlopend op de begroting 2024, zodat we op tijd besluiten kunnen nemen om de kosten binnen de perken te houden.

Vrije tijd.

Diemen kan trots zijn op het nieuwe sportpark en de nieuwe sporthal. Hockey heeft zijn plaats gekregen. Ook het handbal heeft een goed onderkomen. Het ziet er allemaal erg mooi uit. We complimenteren het college met het fraaie resultaat.

Minder voortvarend gaat het met De Omval en de OBA. We vinden het heel zuur dat het financiële plaatje voor het samenvoegen van De Omval en de OBA, dat al enkele keren moest worden bijgesteld, opnieuw niet bleek te kloppen. Een strop voor de Gemeente Diemen van 2,5 miljoen euro. Stoppen met de verbouwing is geen optie.

We gaan er daarbij vanuit dat dergelijke projecten wel de bestuurlijke aandacht krijgen die ze verdienen, zodat adequaat kan worden gestuurd en een vinger aan de pols gehouden wordt. Een beter en een steviger grip op de uitvoering is voor de Diemense VVD essentieel.

Wij verwachten dat het college niet alleen kijkt naar de euro's, maar ook naar de uitvoerbaarheid en haalbaarheid van plannen. Een simpel sorry zeggen is niet genoeg; we zullen hier in een aparte raadsvergadering over verder spreken. Voor dit moment gaan we er nog steeds van uit dat Diemen straks een mooi cultureel centrum krijgt waar we trots op kunnen zijn.

Gebiedsontwikkeling.

De fractie van de VVD is een voorstander van opkoopbescherming en van zelfbewoningsplicht. Voor wat betreft de ideeën met betrekking tot de mogelijke toewijzing van 50% middeldure koopwoningen aan Diemenaren houden we voor straks een slag om de arm. Hoe moet dit worden uitgevoerd? Kan dit wel worden uitgevoerd? Wie mag zijn woning wel aanbieden aan een niet Diemenaar en wie niet?

We vinden het plan van Saan om hun oude bedrijfsterrein te transformeren tot een plek voor woningbouw een uitstekend initiatief. Dit particuliere initiatief verdient een grote pluim! Zo voorziet het in de realisatie van verschillende typen sociale- en middenhuur woningen.

Zoals bekend zijn we geen voorstander van het nog verder verdichten van bestaande wijken, zoals Buitenlust. Het bestaande groen in het al vol bebouwde Diemen is broodnodig. Dat heeft de afgelopen zomer maar weer eens heel nadrukkelijk aangetoond. En het wordt erger.

Wij verwachten dat het college aandacht heeft voor betaalbare woningen. Als we nu de woningen bekijken in Diemen, bijvoorbeeld Park Valley, zien wij die woningen niet terug. Wij zijn verbaasd als we het huidige aanbod in Park Valley zien. Woningen zeker voor de middengroepen mogen niet vergeten worden. Wij hebben daar vele keren op aangedrongen. Nu is er bijna geen bouwruimte meer in Diemen. Een gemiste kans.

Klimaatweek.

Van 31 oktober tot en met 6 november is de Nationale Klimaatweek, want er moet nog veel gebeuren. Begin bij je zelf.

Veel inwoners van Diemen zijn al goed bezig en besparen energie, maar ook veel mensen maken zich zorgen om het milieu en de stijgende kosten van energie. Dit is het moment om bewuster te leven, minder CO₂ uit te stoten en te besparen. We moeten allemaal ons steentje bijdragen, voor nu en vooral voor in de toekomst voor de volgende generatie.

We moeten daarvoor blijven zoeken naar mogelijkheden en niets op voorhand uitsluiten. Let daarbij goed op het welzijn van de inwoners van Diemen en de (on)mogelijkheden van onze omgeving. Windenergie bij voorkeur op zee positioneren, maar daken van grote gebouwen geven volop mogelijkheden voor zonnepalen. Diemen zet daar goed op in!

Lokale heffingen.

We verbazen ons nog steeds over het kleine verschil van 80 euro dat bestaat tussen de lasten voor de éénpersoonshuishoudens en meer persoonshuishoudens. Meer persoonshuishoudens waar steeds vaker sprake is van meerdere inkomens. Wij pleiten voor een vergroting van het verschil met betrekking tot de afvalstoffenheffing door een grotere tariefsdifferentiatie ten gunste van éénpersoonshuishoudens. Wat ons betreft geldt het uitgangspunt de vervuiler betaalt. We dienen hierover een motie in, welke de Onafhankelijke Partij mede ondertekent.

Veiligheid en handhaving.

De Diemense VVD vindt veiligheid en handhaving essentieel. Het is belangrijk dat iedereen zich veilig voelt, dat alle inwoners gelijk behandeld worden. Uit gesprekken met Pink Diemen hebben we begrepen dat de gemeente Diemen daar wel wat meer initiatieven mag tonen, dit ondanks de zeer uitgebreide beleidsnota diversiteit.

We zijn niet voor veel regels, maar die regels die er zijn dienen gehandhaafd te worden. De verkeershandavingsinzet kan en moet echt beter.

Ongeveer een jaar geleden deed de Diemense VVD het voorstel voor de inzet van bodycams bij BOA's/toezichthouders. Het verheugt ons dat de proef met de bodycams geslaagd is, en dat de inzet nu structureel wordt. Dat is mooi nieuws voor de veiligheid van iedereen in Diemen.

Wij blijven het programma Scheerlicht onverminderd steunen. De verschuiving van repressie naar preventie is belangrijk.

Wij spraken eerder met de portefeuillehouder over de wijkagent. De wijkagent is voor Diemen erg belangrijk. Op het niveau van de eenheid haalt Diemen de norm van 1 wijkagent per 5000 inwoners, maar feitelijk gaat het in Diemen om 1 wijkagent per 6500 inwoners. Wat de Diemense VVD betreft vragen wij de portefeuillehouder om het gesprek aan te gaan voor een zesde wijkagent, zeker gelet op de verdere groei van Diemen. Heeft de portefeuillehouder dat meegenomen in de Diemense inbreng voor het regionale veiligheidsplan?

Werken loont.

Werken is meer dan geld verdienen. Het geeft betekenis aan je leven en zorgt voor het zelfstandig onderdeel zijn van de samenleving. Daarbij is er grote behoefte aan werkrachten; veel bedrijven hebben moeite voldoende personeel te werven. Werken moet dus door gemeente gestimuleerd worden en aantrekkelijk gemaakt. We spraken er in de informatieve raad van 27 oktober al over en willen hierover een motie indienen, welk motie de Onafhankelijke Partij mede ondertekent. Werken loont! We moeten er alles aan doen om mensen te stimuleren aan het werk te gaan. Het mag niet zo zijn dat het gunstiger is om in een uitkeringssituatie te blijven, dan te gaan werken.

Helder leesbare teksten.

De Diemense VVD wil net als het college helder leesbare teksten, ook van raadstukken. Het ondertekenen van de Direct Duidelijk Deal zoals wethouder Prins op 10 oktober deed vinden wij belangrijk. Tot welke activiteiten leidt dit in 2023? De uitdaging zit er wat ons betreft vooral in om de goede voornemens in de praktijk te brengen en er ook aandacht voor te blijven houden.

Onze inwoners moeten alles transparant kunnen volgen. Daar past wat ons betreft ook bij het eenduidig publiceren, dus niet later nog wijzigingen doorvoeren, zonder dat volstrekt duidelijk is dat er is gewijzigd en wat er is gewijzigd.

Daarnaast hebben we met elkaar de opdracht om ons in te zetten voor onze democratie. Hoe zorgen we ervoor dat onze inwoners betrokken zijn bij de politiek en de bestuurlijke besluitvorming? De veel te lage opkomst bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen baren zorgen. We willen ons blijven inzetten onder meer in de werkgroep Communicatie en Participatie (voorheen Meervoudige Democratie) om het vertrouwen in de politiek te versterken en te herstellen.

Moties.

Wat betreft de moties van de andere partijen wacht ik graag tot deze door die partijen zijn toegelicht en de reactie van het college dienaangaande.

Ten slotte.

Wij stellen ons de vraag: stemmen we voor deze begroting? Wij lezen zeker goede zaken, maar hebben ook kanttekeningen en bedenkingen. Specifiek op het terrein van werk, jeugdzorg, wonen en lokale heffingen. We laten ons vandaag graag overtuigen.

Zoals ik al eerder zei: er is veel te doen. Zolang er leven is, is er hoop. De schouders er onder!

Tot zover.

Namens de Diemense VVD,

Bert Timmer, fractievoorzitter.

Betoog AB